637/02

Den 21. januar 2002 blev i sag nr. 55.891:

xxxxxxxx xxxxx
xxxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
H.C. Andersens
Boulevard 47
1553 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har været omfattet af en pensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S i perioden 4/1 1993 - 1/11 1994, påstår selskabet pligtig at udbetale den til ordningen knyttede invalidesum.

Selskabet har afvist at udbetale invalidesummen med henvisning til, at klagerens krav herpå er forældet.

Den 23/11 1999 ansøgte klageren om udbetaling af invalidesummen. Klageren angav, at hun var blevet syg (kronisk smertesyndrom) i 1992, at første sygedag havde være omkring 15/8 1992, at hun var fuldstændig uarbejdsdygtig, og at hun ikke forventede at blive i stand til at arbejde igen.

Klageren angav endvidere, at hun i 1995 havde søgt førtidspension, og at hun den 1/12 1996 var blevet tilkendt forhøjet almindelig førtidspension.

Selskabet rekvirerede pensionssagens akter fra kommunen og anførte i skrivelse af 27/3 2000 til klageren bl.a.: "Du har ikke ret til at få udbetalt invalidesum. Begrundelsen

er, at dit krav er forældet. … I forbindelse med din ansøgning har vi indhentet oplysninger fra Ryslinge Kommune. På baggrund af disse oplysninger finder vi, at din erhvervsevne er nedsat med halvdelen på grund af kronisk smertesyndrom, fra du blev sygemeldt i september 1993. Der er tilsyneladende ikke sket nogen ændring i helbredstilstanden, og du har ikke været på arbejdsmarkedet siden."

Nævnet har fået forelagt pensionssagens akter.

Klagerens læge har den 20/3 1994 til kommunen anført, at klagerens gener begyndte i 1985, at hun er blevet opereret i 1988 samt 1991 for generne i hænderne, at hun blev sygemeldt i september 1993, og at der udover generne i hænderne gennem årene har været smerter i ryg, nakke samt knæled. Lægen vurderede, at der var mulighed for omskoling. Klageren blev arbejdsprøvet på Reva, og det blev her konkluderet, at der ikke var yderligere behandlingstilbud, og at det på baggrund af klagerens relativt dårlige danskkundskaber ikke var realistisk at pege på uddannelsesforløb eller revalideringstiltag. Klageren blev herefter indstillet til forhøjet almindelig førtidspension, hvilket imidlertid blev afslået den 7/6 1995 med henvisning til, at klagerens revalideringsmuligheder ikke fandtes at være udtømte.

Klageren kunne på grund af fortsat sygdom imidlertid ikke deltage i et revalideringsforløb, og klageren søgte på ny helbredsbetinget førtidspension.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 3/9 1996 fremgår bl.a.: "[Klageren], i det følgende kaldt patienten, har modtaget afslag på ansøgning om pension i 1995 efter et ophold på REVA-Centret, hvor der blev anbefalet tilkendelse af pension. Det beskrives fra Ryslinge Kommune, at patienten har fået det tiltagende dårligt og nu er sengeliggende samt medicineret med smertestillende, beroligende tabletter, som doseres af hjemmesygeplejerske. Hun er ude af stand til at gå i skole og efter aftale med egen læge ønskes vurdering af en psykiater med henblik på genoptagelse af pensionssagen. … **Skolegang og senere sociale karriere:** 5 års skolegang i Tyrkiet. Kom til Danmark 18 år gammel i 1981 i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Kom 6 måneder på sprogskole, hvorefter hun blev ansat som ufaglært på Danpo Slagteri. Arbejdede der på akkord. Tog bl.a. indmad ud af kyllinger, hængte dem på bånd. Arbejdede der 12-13 år. Der var

tale om tungt, monotont håndbelastende arbejde. Blev sygemeldt september 1993. … **Tidligere legemligt:** I statusbedømmelse fra egen læge 28.04.1996 beskriver denne, at der ikke har været nogen fremgang siden patientens ophold på REVA-Centret. Hun har stadig mange smerter i arme og skuldre med periodiske paræstesier (føleforstyrrelser) i hænder og fingre samt hovedpine. Hun er henvist for hovedpine til nærmere undersøgelse hos speciallæge M.R. Denne har som foreløbig konklusion nået til spændingshovedpine. Pga. en del mavegener er hun henvist til undersøgelse på Svendborg Sygehus (gastroskopi). Det beskrives, at det er yderst begrænset, hvad hun hjemme kan deltage i af daglig husholdning. Hendes mand gør det meste. Hun må give op, så snart hun skal bruge armene, selv efter kortere tid. Den praktiserende læge beskriver, at patienten næppe fysisk bliver bedre i stand til at klare noget arbejde. I brev fra samme læge 24.06.1996 beskrives, at der bør søges mindst mellemste pension. Den praktiserende læge beskriver, at som tilstanden er nu, er hun til højeste, men at man kan håbe på en vis bedring inden for de næste 2-3 måneder. … **Konklusion:** 32-årig kvinde psykiatrisk vurderet i forbindelse med sag om førtidspension. Efter 2 psykiatriske interview kan det konkluderes, at der foreligger en svær somatiseringstendens foruden visse reelle gener fra bevægeapparatet. Patienten har tidligere været arbejdsom, men alt dette har som beskrevet ændret sig. På rent helbredsmæssig indikation findes hun at opfylde betingelserne for tilkendelse af pension efter lovens § 14, stk. 3, nr. 1. Jeg vil endvidere fremhæve, at jeg finder det fuldstændig urealistisk med såvel skolegang som uddannelse, hvad man også pegede på i 1995 på REVA-Centret. Hverken psykiatrisk eller psykologisk behandling vil kunne ophjælpe erhvervsevnen. Sagen findes velbelyst på det foreliggende grundlag. Selvom det ikke er mit speciale, vil jeg tillade mig at mene, at også de medicinske og fysiurgiske behandlingsmuligheder må betragtes som udtømt. I betragtning af den trods alt noget usikre prognose og relativt unge alder, anbefales der kontrol af pensionssagen om 3 år."

Den 1/12 1996 fik klageren tilkendt forhøjet almindelig førtidspension, hvilket den 1/11 2000 blev forhøjet til mellemste førtidspension.

I selskabets skrivelse af 8/6 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Via sit ansættelsesforhold på Danpo A/S blev M.C. [klageren] optaget i Arbejdsmarkedspensionen den 4. januar 1993. M.C. fratrådte sin stilling den 18. marts 1994 og overgik til bidragsfri dæk-

ning, hvilket vi meddelte hende konsekvenserne af i brev af 22. juli 1994. Da den opsparede værdi (kontoen) var brugt op i oktober 1994, meddelte vi M.C. i brev af 24. oktober 1994, at hendes medlemskab af Industriens Pension ville ophøre den 1. november 1994. I brevet oplyste vi, at M.C. havde mulighed for at bevare medlemskabet og sin forsikringsdækning, hvis hun indbetalte bidrag for egen regning. Da der ikke blev indgået aftale om indbetaling af bidrag for egen regning, udtrådte M.C. af Industriens Pension med virkning fra 1. november 1994, hvor forsikringsdækningen bortfaldt. Kopi af begge breve vedlægges. … Vi har fastsat skadestidspunktet til den 6. september 1993, idet der ikke er sket nogen ændring i helbredstilstanden siden da. Hertil kommer, at M.C. heller ikke har været på arbejdsmarkedet siden september 1993. … I forbindelse med klagen til Ankenævnet har M.C, oplyst, at hun nu er blevet tilkendt mellemste førtidspension fra den 1. november 2000, og der er således dokumentation for et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne pr. 1. november 2000. Imidlertid er M.C. udtrådt af Industriens Pension før 1. november 2000, nemlig den 1. november 1994, hvorfor der ikke er ret til bidragsfritagelse, jf. de almindelige forsikringsbetingelser §6, stk. 1.

Til støtte for vores afslag på invalidesum gøres det gældende:

- at det er en betingelse for at få tilkendt invalidesum fra Industriens Pension, at der foreligger dokumentation for, at erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager i ethvert erhverv, jf. de almindelige forsikringsbetingelser § 8 stk. 1,
- at det er en betingelse for udbetaling af invalidesum, at der er rejst ansøgning herom, jf. forsikringsaftaleloven § 21,
- at ansøgning skal rejses senest 5 år efter, at kravet på invalidesum er forfaldet, ellers indtræder der forældelse, jf. de almindelige forsikringsbetingelser vedrørende aftalegrundlag og forsikringsaftalelovens §§ 21 og 29,
- at forældelsesfristen på 5 år begynder at løbe fra forfaldstidspunktet uanset om forsikringstageren har kundskab om kravet, og kundskab om at kravet er forfaldent, jf. forsikringsaftaleloven § 29,
- at skadestidspunktet og dermed forfaldstidspunktet for invalidesummen er fastsat til 6. september 1993,
- at kravet på invalidesum derfor er forældet den 6. september 1998,

- at M.C. først søger om helbredsbetingede ydelser den 23. november 1999

Hvis Ankenævnet måtte finde, at sygemeldingstidspunktet ikke kan anvendes som skadestidspunkt, gøres det subsidiært gældende:

- at skadestidspunktet fastsættes til den 3. september 1996, hvor speciallæge i psykiatri, J.K., konkluderer, at M.C. opfylder betingelserne for at modtage forhøjet almindelig førtidspension på helbredsmæssig indikation,
- at M.C. udtrådte af Industriens Pension den 1. november 1994, da den opsparede værdi var brugt op mindre end 12 måneder efter bidragsophør,
- at forsikringsdækningen bortfaldt på tidspunktet for udtræden, jf. de almindelige forsikringsbetingelser § 6, stk. 1, hvorfor M.C. af denne grund også skal have afslag på invalidesum.

Til støtte for vores afslag på bidragsfritagelse gøres det gældende:

- at det er en betingelse for at få tilkendt bidragsfritagelse fra Industriens Pension, at der foreligger lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3 af helbredsmæssige årsager i ethvert erhverv, jf. de almindelige forsikringsbetingelser § 7 stk. 1,
- at betingelserne som nævnt i de almindelige forsikringsbetingelser § 7, stk. 1 skal være opfyldt, mens man er aktivt medlem af Arbejdsmarkedspensionen,
- at M.C. var aktivt medlem i Arbejdsmarkedspensionen i perioden 4. januar 1993 til 1. november 1994,
- at der i ovennævnte periode ikke foreligger lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv,
- at stationærtidspunktet for et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i ethvert erhverv kan fastsættes til 1. november 2000, fra hvilket tidspunkt M.C. tilkendes mellemste førtidspension, da der ikke findes anden lægelig dokumentation for forværringen af hendes helbred,
- at M.C. er udtrådt af Industriens Pension på dette stationærtidspunkt, hvorfor forsikringsdækningen er bortfaldet, jf. de almindelige forsikringsbetingelser § 6, stk. 1."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**§ 6. Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse** Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder, dog ikke udover den pe-

riode, der kan dækkes af den opsparede værdi. Forsikringen fortsætter herefter som bidragsfri forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales. Hvis forsikringen ikke har opnået en af Industriens Pension fastsat mindste værdi anmeldt til Finanstilsynet, ophæves forsikringen. … **§ 7. Invalidepension og bidragsfritagelse** Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. … **Stk. 3** Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes forhold efter lignende regler som i lovgivningen om sociale pensioner. … **Stk. 5** Industriens Pension kan som en yderligere betingelse for retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse kræve, at det offentlige har bevilget mellemste eller højeste førtidspension. … **§ 8. Invalidesum** Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 1/2 eller mere af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder, at klagerens krav på invalideydelse må anses for forfaldent i september 1996. Da klagerens dækning på dette tidspunkt var ophørt, kan nævnet ikke kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen